

NOVA GORICA: Družbenokritična satira Zmaj je tudi v nas samih

„Vsako leto si vzame dekle. Mi pa niti ne mjavkemo, kar damo mu jo. Zmaj jo odvede v svojo jamo. In nikdar več je ne vidimo,“ modro ugotavlja lik Mačka v predstavi Zmaj, ki bo premiero doživela v četrtek, 13. novembra ob 20. uri na velikem odru SNG Nova Gorica.

Pozor, naj vas ne zavede naslov predstave. To ni otroška predstava. In čeprav v uprizoritvi nastopata tudi dva živalska lika – maček in osel, na odru zaživi humorna družbenokritična zgodba za odrasle. Predstava Zmaj je žanrsko opredeljena kot pravljica satira, ker je ruski avtor Jevgenij Svarc tako spretno postavil politično satiro v okvir pravljice. Na novogoriški oder jo je postavil mednarodno priznani režiser iz Sarajeva **Dino Mustafić**, ki pravi: „Zmaj je zabavno obarvana zgodba, ki govori o dobrem in zlu. V posameznih prizorih vidimo kot v ogledalu tako podobo uničujočega totalitarizma kot demokracijo, ki je pozabila na posameznika v svetu. Obenem nas zgodba nagovarja, da je ta

‘strašni’ zmaj tudi v nas samih, ko smo nasilni, ko izključujemo ipd. Teja zmaja moramo premagati s pogumom Lancelota, junaka iz predstave, da bi postali bolj odprti in plemeniti ljudje.“

Tri igralce smo prosili za kratko mnenje o predstavi, seveda z vidika vloge, ki jo igrajo. **Kristijan Guček**, ki igra junaka Lancelota, se sprašuje, kdo je danes sploh junak? „Ljudje smo tako inkorporirani v vsakdanje življenje, da sploh ne opazimo, ko pride do enoumja, pritiska ali česa podobnega. Če bi srečali junaka, bi ga verjetno označili za terorista.“ **Ana Facchini** igra mlado Elzo, ki si jo je zmaj izbral za svojo žrtev: „Žrtvovanje za skupno dobro je lahko dvorezen meč. Vprašanje je, če z žrtvovanjem, s katerim mislimo, da pomagamo, dejansko nekaj spremenimo in dosežemo cilj. V naši predstavi se kaže, da je pogosto vsaka žrtev zaman.“

Zmaja igra **Radoš Bolčina**, ki predstavo vidi takole: „Zgodba v izvirniku govori o Stalinovem totalitarizmu, a jo lahko brez težav prenesemo v današnji čas. Govori o moči in strahu, manipulacijah, človeški dvoličnosti ... Ko že kaže, da smo se znebili enega zmaja, se obrne tako, da smo jih dobili več.“ (dp)

Foto: Simon Kovačič

Igralci, ki oživljajo pravljico satiro Zmaj, na vaji v zaodrju tik pred odhodom na oder: Iztok Mlakar, Gojmir Lešnjak Goj, Kristijan Guček, Ana Facchini, Radoš Bolčina

SVETA GORA: Ob 100. obletnici vojne Koncert spomina

Kulturno društvo Komorni zbor Grgar, Nova Gorica je 4. oktobra v svetogorsko baziliko pripeljalo celo karavano nastopajočih in poskrbelo za izjemno glasbeno doživetje.

Ob stoti obletnici začetka prve svetovne vojne se je Kulturno društvo Val Isonzo iz Gorice odločilo za glasbeni poklon vsem žrtvam, ki jih je ta tragični dogodek doletel, ne glede na njihovo vlogo ali na narodno pripadnost.

Osnovali so projekt, v sklopu katerega so se zbrala in združila glasbena društva iz treh različnih držav - Slovenije, Italije in Avstrije. Sodelovali so Pihalni orkester Val Isonzo iz Srtarazana (Italija), Mešani pevski zbor Lorenzo Perosi iz Fiumicella (Italija), Goriško zborovsko združenje Cesare Augusto Seghizzi iz Gorice (Italija), Mešani pevski zbor Alpen Adria Chor iz Beljaka (Avstrija), Mešani pevski zbor Duri s Cola, Komorni zbor Grgar, Nova Gorica ter sopranistka **Giulia Della Peruta**. Po krajšem nagovoru predstavnika Mes-

ne občine Nova Gorica **Bojana Bratine** in škofa **Jurija Bizjaka** so v polni baziliki zadonele melodije. Najprej je orkester s solistko občinstvo očaral z izjemno izvedbo Tichelijeve skladbe Angels in the Architecture, nato pa so vsi nastopajoči izvedli skladbo, ki je bila tema večera, to je desetstavnica mašo Missa Solemnis, avtorja **Andréa Waigneina**.

Premierno so se izvajali v tej zasedbi predstavili v Gorici, sledili pa so še trije koncerti: v Beljaku, na Sveti Gori in v Vidmu. Da je do teh koncertov sploh lahko prišlo, so najbolj odgovorni dirigent in zborovodje **Veronika Škedelj, Michael Nowak, Italo Montiglio, Andrej Filipič in Fulvio Dose**, ki je vsem nastopajočim - približno 180 jih je bilo - dirigiral tudi na samih dogodkih. (kb)

Foto: Gregor Skrt

Nastopajoči so poskrbeli za izjemno glasbeno doživetje

Manualna medicina za učinkovito odpravljanje bolečin

Po podatkih ortopedov in nevrologov naj bi za bolečinami v križu trpel vsak tretji Slovenec, za bolečinami v vratu pa vsaka tretja Slovenka. Lumbago ali lumbosialgia oz. reflektorne težave pa je imel skoraj že vsakdo vsaj enkrat v življenju, pojasni **Aleksej Filipov dr. med., spec. manualne medicine**. In vendar je velikokrat mogoče pomagati tudi na povsem preprost način, z rokami usposobljenega zdravnika - terapevta, brez zdravljenja in kirurškega posega.

Različne telesne poškodbe, padci, udarci, pretrsi, dolgotrajne stresne situacije, neergonomsko urejeno delovno mesto in druge ponavljajoče se obremenitve lahko v telesu pov-

zročijo spremembe gibljivosti telesa, ki jih organizem sam ne more odpraviti. Posledice se kažejo v nepravilnem delovanju mišično-skeletnih struktur, kot poškodbe veziv-

nega tkiva, kit in mišic v obliki mišičnih krčev ter napetih in skrajšanih mišičnih ovojnic. Takšno stanje v organizmu povzroči kompenzacijsko stanje, ko telo dodatno zakrči določene mišice, da nevtralizira sile, ki so povzročile primarno zakrčenost. Človek preneha čutiti bolečino in je prepričan, da je okreval. Vendar je posledica spontan pojav bolečine v skupinah mišic ali sklepov, bolečino pa sproži že manjši padec ali obremenitev, ki ni nujno vezana na trenutni vzrok. Pojavijo se lahko močne bolečine v predelu hrbtenice, okončinah, mravljinčenja, glavoboli, vrtoglavice, pretirano potenje, hladne okončine ...

Diagnosticiranje in zdravljenje z manualno tehniko

V Sloveniji je manualna medicina uradno priznana pod pogojem, da jo izvaja zdravnik, ki je specialist nevrologije ali ortopedije ter obsega diagnosticiranje in zdravljenje težav, povezanih s hrbtenico, kar se najpogosteje izraža z bolečinami v hrbtenici, sklepih, mišicah, glavoboli in vrtoglavicami, šumenjem v ušesih, bolečinami ali mravljinčenjem v rokah ali nogah, omejeno gibljivostjo sklepov, nestabilnostjo pri hoji in še mnogo drugega.

Med najpogostejše indikacije sodijo:

- * hernija diska oziroma medvretenčna ploščica, ki pritiska na živec,
- * obolenost in bolečine v hrbtenici zaradi osteohondroze (posjedanje vretenc, zaradi degenerativnih sprememb hrbtenice, ki posledično povzročijo zmanjšano prekrvavitev oziroma prehranjenost medvretenčnih ploščic),
- * bolečine, ki iz predela hrbtenice segajo v okončine (ponavadi zgolj v eno roko ali nogo),
- * nepravilnosti krvnega obtoka v hrbtenični arteriji ter posledice kot so vrtoglavice, šumenje v ušesih,
- * glavobol, nespečnost, omotičnost, zaradi draženja vegetativni ganglijev,
- * bolečine v prsnem košu,
- * artroza kolena, rame, kolka,
- * pritisk mišic na živce zaradi zategnenosti,
- * ramensko-lopatični periartritis,
- * boleznj notranjih organov, reflektorno povezanih s hrbtenico,
- * otroška idiopatska (kar pomeni, da vzrok ni znan) skolioza (vstran ukrivljena hrbtenica) I. in II. stopnje. Pozneje v življenju je pri skoliozi možna le upočasnitev ali ustavitve napredovanja boleznj,
- * pri športnikih za odpravljanje simptomov, ki so posledica poškodb in aktivnih treningov.

Zdravnik Aleksej Filipov, dr. med., spec. manualne medicine, ocenjuje, da naj bi bilo upravičenih manj kot 10 odstotkov operacij na hrbtenici.

Specialist manualne medicine najprej ugotovi, ali obstaja kakšna kontraindikacija za terapijo, opravi pregled zdravstvene dokumentacije, nevrološki pregled, pregled gibljivosti sklepov, mišic, tetiv, veznega tkiva z otipavanjem, oceno drže in gibanja. Nato z masažo obhrbteničnih mišic mišice sprosti in s posebnimi prijemi na vretenca, sklepe in mišice ustvari pogoje, da se oboleli del vrne v prvotno stanje. Če to ni možno pa vsaj olajša simptome, ki povzročajo težave ali bolečine. V povprečju je ozdravljenih več kot tretjina bolnikov, pri katerih je bil že predlagan operativni poseg, pove zdravnik Aleksej Filipov.

Pri bolečinah v križu v povprečju zadostuje 5 obiskov pri terapevtu, pri kroničnih težavah pa od 7 do 8. Pri nenadnih bolečinah v hrbtenici (ko nas na primer zagradi v križu) je v prvih dveh dneh boljše mirovati, potem pa se lahko začne s terapijami. Po končanem zdravljenju je včasih potrebnih nekaj dni, da se pokaže učinek, nato pa je dobro nadaljevati z vajami za krepitev mišic, svetuje zdravnik Aleksej Filipov, specialist manualne medicine.

POSEBNA UGODNOST ZA
BRALCE GORIŠKE

Brezplačen pregled

pri zdravniku specialistu!

Ugodnost velja za naročila do konca novembra.

Redna cena pregleda pri specialistu manualne medicine znaša 40 EUR. Za koriščenje ugodnosti je potrebno predložiti kupon. Ugodnost velja za en pregled.

Brezplačna številka

080 12 03

info@mo-gy.si - www.mo-gy.si

MANUALNA MEDICINA

Učinkovito zdravljenje gibalnega sistema - že 20 let!

Naročila in informacije:

• MO-GY Nova Gorica in Koper,
T: 05 300 23 77, 040 436 327

Genadij Filipov, dr. med., spec. nevrolog, spec. ortoped, spec. manualne medicine
Aleksej Filipov, dr. med., spec. nevrolog, spec. manualne medicine

• MO-GY Ljubljana, T: 01 561 25 21

Andrej KOTOV, dr. med., spec. nevrolog, spec. manualne medicine

• MO-GY Maribor in Murska Sobota, T: 02 470 24 13

Sergej Fedorov, dr. med., spec. nevrolog, spec. manualne medicine